LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

SVEA42, Svenska med språkvetenskaplig inriktning: Fortsättningskurs, 30 högskolepoäng

Swedish Linguistics: Level 2, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2023-10-12 (U 2023/770) och senast reviderad 2025-08-12 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2025/385). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2025-09-05 och gäller från och med vårterminen 2026.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs. Den kan normalt ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde	*Fördjupning*
Svenska	G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra övergripande för genrer och samhällsfunktioner i svensk sakprosa,
- kunna redogöra för några teorier, metoder och begrepp för språkvetenskaplig analys av olika typer av sakprosatexter, inklusive multimodal analys,
- kunna redogöra för faktorer som påverkar hur texter läses och förstås i olika kommunikativa situationer,

- kunna redogöra för textuella och språkliga drag som är av betydelse för en texts läsbarhet och tillgänglighet i informerande genrer,
- kunna redogöra för grundläggande principer för webb- och trycksaksdesign,
- på ett fördjupat sätt kunna redogöra för svensk grammatik,
- kunna redogöra för grunderna i svensk fonologi och fonetik,
- kunna redogöra för skillnaden mellan normerande och deskriptiv grammatik,
- kunna redogöra för huvuddragen i några ortografiska, morfologiska och syntaktiska förändringar i det skrivna språket som lett fram till dagens standardiserade svenska skriftspråk,
- kunna redogöra för några centrala begrepp inom svensk dialektologi respektive ort- och personnamnsforskning,
- kunna redogöra för tidigare forskning och/eller teoretiska utgångspunkter i relation till en vald forskningsfråga.

Färdighet och förmåga

- på ett väl motiverat sätt kunna tillämpa text- och diskursanalytiska begrepp på svenskspråkiga texter för att besvara forskningsfrågor,
- kunna analysera och beskriva genretypiska drag i en text,
- kunna producera och bearbeta funktionella sakprosatexter i olika informerande genrer,
- kunna analysera funktionalitet i förhållande till syfte och kommunikationssituation hos sakprosatexter i olika medier,
- kunna förmedla relevant och användbar respons utifrån klarspråks-, läsbarhets- och tillgänglighetsperspektiv till andra skribenter,
- kunna förmedla relevant och användbar respons på den visuella utformningen av sakprosatexter till andra skribenter,
- kunna använda referensverk som Svenska Akademiens grammatik och Svensk ordbok,
- kunna göra en grammatisk analys av autentiska språkprov,
- kunna göra en fonologisk analys av autentiska språkprov,
- med hjälp av ordböcker kunna hjälpligt tolka äldre svenska texter från fornsvensk tid och framåt, samt kunna göra språkhistoriskt relevanta iakttagelser i dessa,
- kunna förklara egenheter i det moderna språket i ett historiskt perspektiv,
- med hjälp av ordböcker kunna hjälpligt tolka äldre svenska texter från fornsvensk tid och framåt, samt kunna göra språkhistoriskt relevanta iakttagelser i dessa,
- kunna skaffa information om historiskt språkbruk genom att använda olika, främst digitala, ordböcker,
- kunna ungefärligt datera en okänd text utifrån språkliga kriterier,
- kunna skriva en uppsats på god sakprosa och behärska grunderna i vetenskapligt skrivande,
- kunna identifiera ett språkvetenskapligt problem, formulera en språkvetenskaplig forskningsfråga och en metod för att besvara denna fråga,

- kunna finna relevant information i relation till ett språkvetenskapligt problem i biblioteksresurser och i olika databaser,
- kunna besvara en språkvetenskaplig forskningsfråga genom att självständigt utföra en språkvetenskaplig undersökning utifrån insamling av relevanta språkliga data, samt sortering, analys och tolkning av dessa data,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- ur olika text- och diskursanalytiska infallsvinklar kunna diskutera och reflektera över texters betydelse och funktion i samhället,
- kunna värdera sakprosatexter ur klarspråks-, läsbarhets- och tillgänglighetsperspektiv,
- kunna värdera den visuella utformningen av texter i informerande genrer,
- kunna reflektera över den egna skrivprocessen och identifiera utvecklingsområden,
- kunna diskutera och ta ställning till frågor som rör syntaktisk, morfologisk och fonologisk variation.

Kursens innehåll

I kursen fördjupas och breddas det vetenskapliga studiet av svenska språket. Studenterna fördjupar sin textteoretiska förståelse och utvecklar sin textanalytiska förmåga genom analys av brukstexter från olika genrer och med hjälp av olika textanalytiska modeller. De studerande förfinar sin skicklighet i att skriva funktionella och kvalificerade texter, med tonvikt på informerande skrivande och textutformning. Även förmågan att ge relevant och användbar respons på språklig, textuell och visuell utformning i relation till funktion och syfte utvecklas. Studenterna fördjupar sin förståelse för svensk grammatik och får en introduktion till svensk fonologi och fonetik. Studenterna lär sig att aktivt använda grammatiska verk och ordböcker, såväl digitala som analoga. Språklig variation och förändring över tid studeras, med fokus på perioden från runtid fram till 1900. Under kursen fördjupas förståelsen för språkvetenskapliga teorier och metoder, och den studerande genomför en mindre, språkvetenskaplig uppsats, där dessa kunskaper tillämpas.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Texter, genrer och diskurser, 5 hp

Delkursens syfte är att de studerande ska få fördjupad förståelse för hur text- och diskursanalys kan användas för att arbeta med texter och kommunikation i samhället. Relationen mellan form, funktion och begriplighet står i centrum. De studerande får lära sig om några olika teorier med relevans för sakprosaanalys. Olika textanalytiska metoder, såsom kritisk diskursanalys och visuell textanalys, tillämpas i konkret arbete med texter från olika samhälleliga genrer.

Delkurs 2: Skriva i informerande genrer, 7,5 hp

Delkursen bygger vidare på delkursen Skriva, övertyga, mottagaranpassa i SVEA41 och fokuserar på sakprosaskrivande i informerande genrer för tryckta och digitala medier. Även funktionell webb- och trycksaksdesign introduceras. Stor vikt läggs vid att ge och använda respons och vid att planera och värdera den egna skrivprocessen.

Delkurs 3: Grammatisk beskrivning och analys, 5 hp

Delkursen bygger vidare på kursen Svensk grammatik i SVEA41. I kursen fördjupas och breddas studiet av svenska språkets struktur. Fokus ligger på aktiv användning av grammatiska verk, framför allt Svenska Akademiens grammatik. Delkursen ger även en introduktion till svensk fonologi och fonetik.

Delkurs 4: Svensk språkhistoria, 5 hp

Delkursen behandlar översiktligt det svenska språkets utveckling från runtid till cirka 1900. Förändringar på olika språkliga nivåer studeras i ett urval texter från olika tider och inom olika textgenrer. Även några centrala aspekter ifråga om svenska dialekter och svenska ortnamn och personnamn tas upp under kursen.

Delkurs 5: Uppsats, 7,5 hp

I delkursen får de studerande möjlighet att fördjupa sig i en språkvetenskaplig problemställning inom ett eget intresseområde. De studerande genomför med stöd av handledare en språkvetenskaplig undersökning som presenteras i en mindre vetenskaplig uppsats.

Kursens genomförande

Delkurs 1: Undervisningen sker i form av föreläsningar, övningar och seminarier. 2–4 obligatoriska seminarier förekommer. Uteblivet deltagande vid obligatoriskt seminarium kompenseras med skriftlig uppgift. Kursen innehåller även 2 obligatoriska inlämningsuppgifter.

Delkurs 2: Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och praktiska övningar i grupp och enskilt. I kursen ingår 3–4 obligatoriska responsmöten, obligatorisk loggbok och 4–5 obligatoriska workshoppar. Uteblivet deltagande vid obligatoriska moment kompenseras med skriftliga uppgifter.

Delkurs 3: Undervisningen består av föreläsningar och praktiska övningar.

Delkurs 4: Undervisningen består av föreläsningar, övningar och seminarier. De studerande arbetar under kursens gång med texter från olika tider som studeras och diskuteras såväl i grupp som i helklass.

Delkurs 5: Undervisningen sker i form av föreläsningar, handledning och ett obligatoriskt framläggningsseminarium.

Kursens examination

Delkurs 1: Kursen examineras med en salstentamen vid kursens slut.

Delkurs 2: Kursen examineras genom 3–4 skriftliga uppgifter under kursens gång. För betyget G på kursen krävs att obligatoriska moment uppfyllts och att samtliga examinationsuppgifter är godkända. För VG på kursen krävs därutöver VG på den avslutande examinerande uppgiften.

Delkurs 3: Kursen examineras genom 3–4 skriftliga uppgifter under kursens gång. För betyget G krävs minst betyget G på samtliga uppgifter. För betyget VG krävs betyget VG på minst två av uppgifterna.

Delkurs 4: Kursen examineras med en salstentamen vid kursens slut.

Delkurs 5: Kursen examineras genom ett självständigt uppsatsarbete som försvaras på ett seminarium samt genom opposition på en annan studerandes arbete.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
För betyget godkänd på hela kursen krävs minst betyget godkänd på samtliga delkurser. För betyget väl godkänd på hela kursen krävs därutöver betyget väl godkänd på minst 17,5 av kursens högskolepoäng.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs SVEA41 (Svenska med språkvetenskaplig inriktning – grundkurs) eller motsvarande kunskaper.

Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- Kursen ersätter SVEA20: Svenska språklig inriktning (30 hp).
- Delkurserna kan även läsas som fristående kurser (SVEG27, SVEG25, SVEG24, SVEG26, SVEG28).
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:
    1. Text, Genres and Discourses,
    2. Writing in Informative Genres
    3. Grammatical Description and Analysis,
    4. History of the Swedish Language,
    5. Essay.